

ΚΕΘΕΑ

- Αυτοδιοικούμενο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
- Διαθέτει περισσότερες από 90 μονάδες σε όλη την Ελλάδα.
- Εξυπηρετεί άτομα με διαφορετικές ανάγκες και βαθμό εμπλοκής με τις εξαρτησιογόνες ουσίες.
- Δωρεάν παροχή υπηρεσιών.
- Παροχή υπηρεσιών χωρίς διακρίσεις.
- Ψυχοκοινωνική αντιμετώπιση της εξάρτησης χωρίς υποκατάστατα ή άλλες ουσίες («στεγνό» Πρόγραμμα).
- Εθελοντική προσέλευση.
- Ενεργητική συμμετοχή.
- Χωρίς λίστες αναμονής.

ΕΥΡΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΕΘΕΑ

- Υπηρεσίες θεραπείας για εφήβους και συγγενείς τους.
- Υπηρεσίες θεραπείας για ενήλικες και συγγενείς τους.
- Υπηρεσίες Πρόληψης-Ενημέρωσης και Έγκαιρης Παρέμβασης.
- Έρευνα και αξιολόγηση των προγραμμάτων του.
- Εκπαίδευση και πιστοποίηση επαγγελματιών.
- Επιστημονικές εκδόσεις.
- Παραγωγική μονάδα γραφικών τεχνών.

ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟ

- Από το 1989 υλοποιούνται δράσεις Ενημέρωσης-Πρόληψης στο στρατό σε έφεδρους και μόνιμο προσωπικό.
- Στο πλαίσιο παρεμβάσεων στην Τοπική Κοινότητα ή έπειτα από αυτοτελείς προσκλήσεις.

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΝ

ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	1989-1993	1994-1998	1999-2003	2004-2010
ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΤΡΑΤΕΥΜΕΝΩΝ	6954	1833	954	1762

ΣΥΝΟΛΟ	11.503 στρατεύσιμοι και στελέχη ενόπλων δυνάμεων
--------	--

Την τελευταία επταετία, οι αποστολές πραγματοποιήθηκαν σε στρατόπεδα:

- Αξιούπολης
- Λασιθίου
- Κω
- Ιωαννίνων
- Τρικάλων
- Αγ. Αναργύρων
- Καστοριάς
- Γρεβενών
- Χίου
- Λέσβου.
- Άρδα

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕ ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

- Έχουν πραγματοποιηθεί 3 εκπαιδευτικά σεμινάρια (2005, 2006, 2009) σε ομάδες επαγγελματιών – στελεχών, στρατιωτικών γιατρών και ψυχοκοινωνικής ομάδας των Ενόπλων Δυνάμεων Χίου από τη Μονάδα Ίκαρος, με συμμετοχή 88 ατόμων συνολικά.

ΛΟΓΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟ

- Στοιχεία για την επικράτηση της χρήσης στο γενικό πληθυσμό.
- Στοιχεία από το ΚΕΘΕΑ.
- Η πολυπαραγοντικότητα του φαινομένου της εξάρτησης.
- Η σταδιακή ανάπτυξη της εξαρτητικής συμπεριφοράς.

ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ

- ΕΠΙΨΥ 2004.
- ΕΚΤΕΠΝ/ΕΠΙΨΥ 2006, σε συνεργασία με το εργαστήριο ψυχολογικής συμβουλευτικής φοιτητών του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Πανελλήνια έρευνα στο σχολικό πληθυσμό για τη χρήση νόμιμων και παράνομων ουσιών που υλοποίησε το 2007 το ΕΠΙΨΥ στα πλαίσια του ευρωπαϊκού ερευνητικού προγράμματος ESPAD.

ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ

Τα υψηλότερα ποσοστά χρήσης καταγράφονται

- στους άντρες (13,3% έναντι 3,9% των γυναικών)
- στις ηλικιακές ομάδες 25-35 ετών (12,4%) και 18-24 ετών (12%)
- στα άτομα με υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο(14,6% έναντι 10,2% και 5,4% για τα άτομα μέσου και χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου, αντίστοιχα)

ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ

- Στοιχεία επίσης δείχνουν ότι ένας στους 8 μαθητές ηλικίας 13-18 ετών αναφέρει χρήση οποιασδήποτε παράνομης ουσίας, κυρίως κάνναβης. Τα αγόρια καταγράφουν σημαντικά υψηλότερα ποσοστά χρήσης από ότι τα κορίτσια
- Διαχρονικά (1984-2007) έχει διπλασιαστεί το ποσοστό των αγοριών που έχουν κάνει χρήση ναρκωτικών, ενώ στα κορίτσια δεν καταγράφεται αξιοσημείωτη μεταβολή
- Οι διαχρονικές μεταβολές που καταγράφονται στη χρήση ουσιών δείχνουν να συνάδουν με ανάλογες μεταβολές στις αντιλήψεις των μαθητών σχετικά με τους κινδύνους από τη χρήση ουσιών και σχετικά με την ευκολία πρόσβασης στις ουσίες

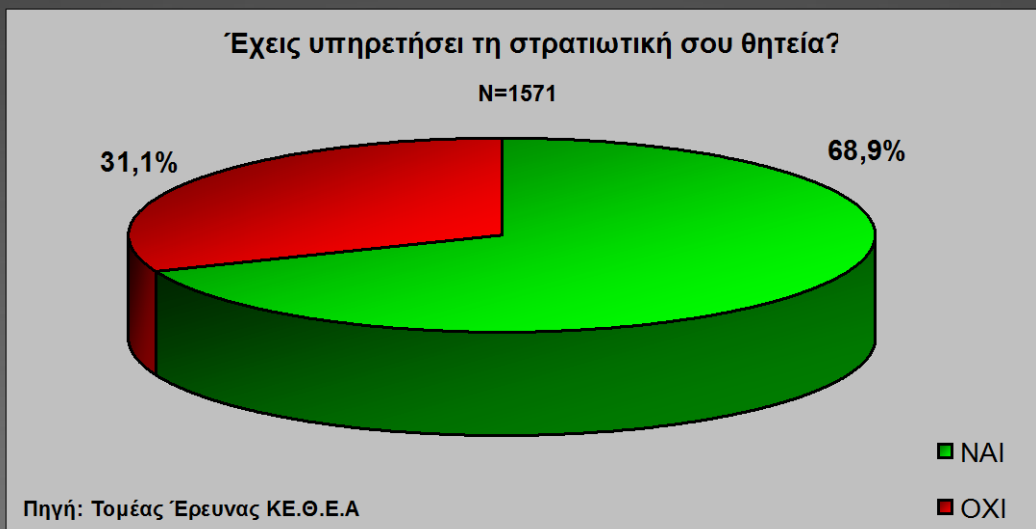
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΩΝ

- Τα μεγαλύτερα ποσοστά υπερβολικής χρήσης οινοπνευματωδών και μέθης στους μαθητές παρατηρούνται σε αγόρια και εφήβους μεγαλύτερης ηλικίας (17-18 ετών).
- Το 8,2% των μαθητών αναφέρουν ότι τους τελευταίους 12 μήνες είχαν τουλάχιστον 3 περιστατικά μέθης. Τα αγόρια αναφέρουν ότι έχουν μεθύσει σε υψηλότερα ποσοστά συγκριτικά με τα κορίτσια.
- Το 30,5% των μαθητών πιστεύει ότι η κατανάλωση 1-2 ποτών καθημερινά αποτελεί μεγάλο κίνδυνο, ενώ σχεδόν το διπλάσιο ποσοστό 64,4% θεωρεί μεγάλο κίνδυνο την καθημερινή κατανάλωση 4-5 οινοπνευματωδών.

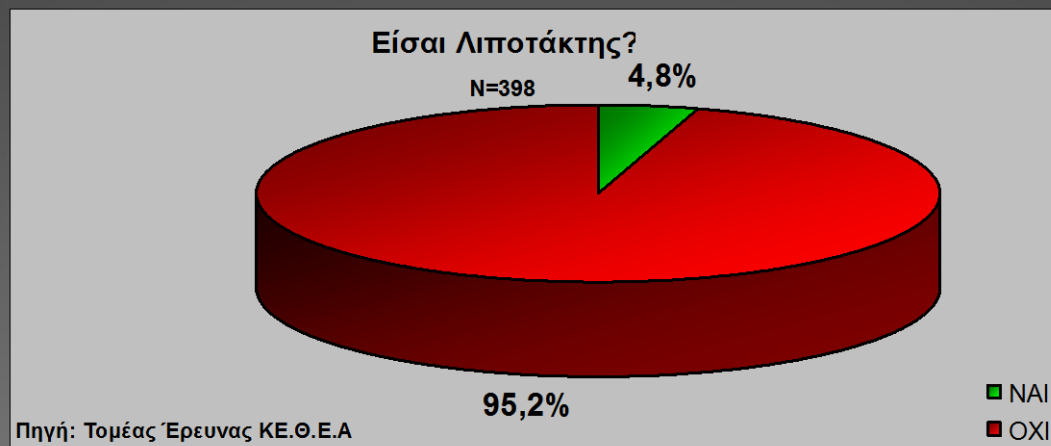
ΠΡΟΦΙΛ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΥΝ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΕΘΕΑ

- Η μέση ηλικία έναρξης της παράνομης χρήσης είναι τα 15,9 έτη.
- Το 85,6% αναφέρουν την κάνναβη ως ουσία έναρξης της παράνομης χρήσης.
- Η μέση ηλικία έναρξης χρήσης της κύριας ουσίας είναι τα 19,3 έτη.
- Η μέση ηλικία της πρώτης ενέσιμης χρήσης είναι τα 21,7 έτη.

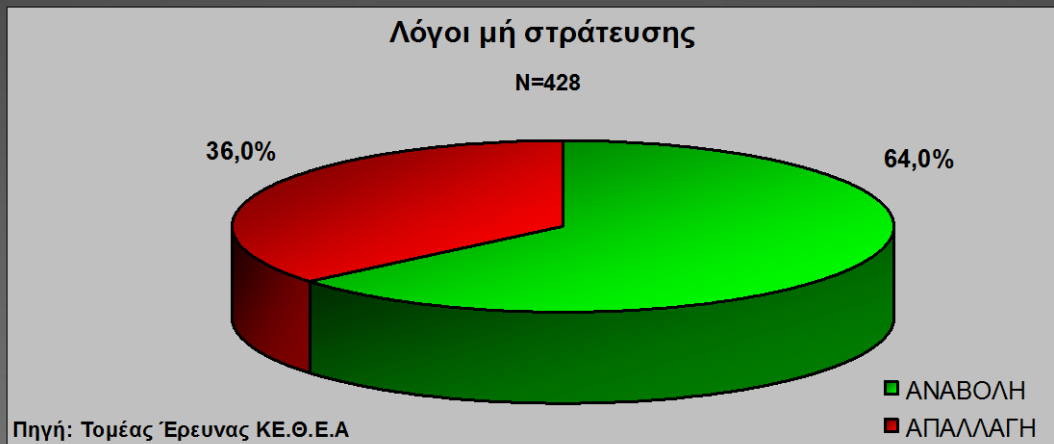
ΠΡΟΦΙΛ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΥΝ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΕΘΕΑ

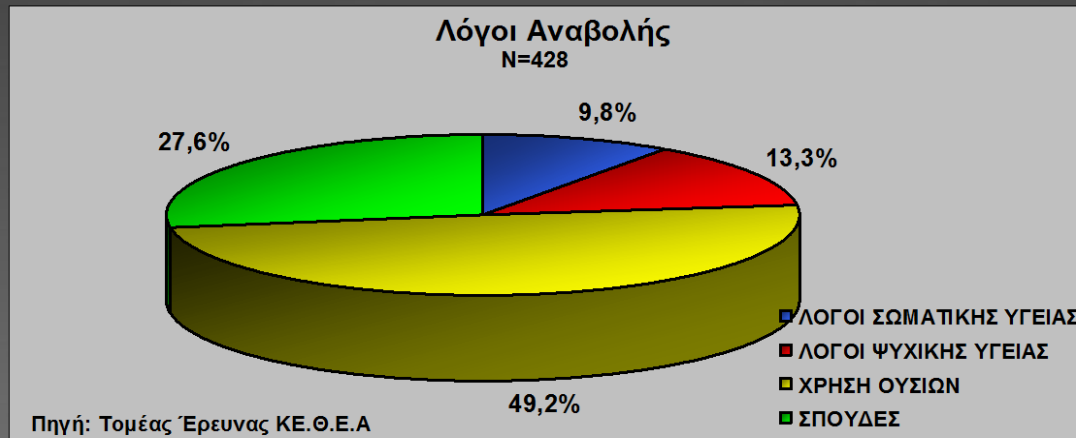
ΠΡΟΦΙΛ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΥΝ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΕΘΕΑ

ΠΡΟΦΙΛ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΥΝ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΕΘΕΑ

ΠΡΟΦΙΛ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΥΝ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΕΘΕΑ

ΑΙΤΙΑ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ

- Το φαινόμενο της εξάρτησης είναι πολυπαραγοντικό. Για να οδηγηθεί κάποιος στη χρήση θα πρέπει να συντρέξουν παράγοντες που συνδέονται τόσο με το ίδιο το άτομο και το περιβάλλον στο οποίο ζει, όσο και με την ύπαρξη ουσιών.

ΑΤΟΜΟ

Ανεπάρκεια στη σύναψη κοινωνικών σχέσεων
Στόχων

Συναισθηματικός πόνος

Μαγκιά / Αντίδραση

Διαφυγή

Χαμηλή Αυτοεκτίμηση

Περίεργεια

Έλλειψη ενδιαφερόντων -

Κατάθλιψη

Ματαιώση / Απόρριψη

Διασκέδαση

Έλλειψη αγάπης

Μίμηση / Μόδα

ΟΥΣΙΕΣ

Είδη ουσιών

Διαθεσιμότητα

Ειδική δράση

Παράμετροι χρήσης

(συχνότητα – ποσότητα-τρόπος)

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οικογενειακά προβλήματα

Επιρροή παρέας

Διαφήμιση

Αρνητικά πρότυπα

Κοινωνικές ανισότητες

Κρίση αξιών

**ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ
ΕΞΕΡΤΗΣΗΣ
(ΑΟΡΑΤΑ ΣΤΑΔΙΑ)**

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΣ

**ΑΡΝΗΤΙΚΗ
ΕΜΠΕΙΡΙΑ**

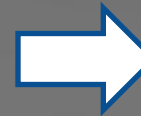
ΘΕΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

ΔΙΑΚΟΠΗ

ΣΥΝΕΧΙΣΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΧΡΗΣΗ

**ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΑ ΣΕ
ΟΙΚΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ**

ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ (ΟΡΑΤΑ ΣΤΑΔΙΑ)

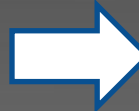
ΕΝΕΡΓΗ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ

ΑΛΛΑΓΕΣ

- Χρόνος
- Χρήμα
- Σχέσεις
- Συμπεριφορά

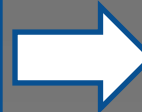
ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- Οικονομικά
- Σχέσεων
- Συμπεριφοράς
- Αδυναμία Προγραμματισμού
- Απότομες Αλλαγές Διάθεσης
- Αλλαγή Τρόπου Ζωής

ΕΞΑΡΤΗΣΗ

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

- Νομικά
- Υγείας
- Περιθωριοποίηση
- Χρήση για ανταπόκριση στην καθημερινότητα

Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΩΣ ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΙΡΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

ΑΤΟΜΟ

- Ηλικία.
- Φύλο.
- Αν ο παράγοντας άτομο, στο τρίγωνο της εξάρτησης έχει «Προβλήματα», η αναγκαστική αλλαγή περιβάλλοντος ευνοεί την ανάπτυξη επικίνδυνων συμπεριφορών εξάρτησης σε συγκεκριμένες περιστάσεις (internet, ναρκωτικά, αλκοόλ, τζόγο κ.α.).
- Μπορεί να βρίσκονται στα πρώτα στάδια της εξάρτησης κατά την προετοιμασία τους ή την περίοδο εκπλήρωσης των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων. Αόρατο στάδιο Εξάρτησης.
- Λανθασμένες αντιλήψεις σχετικά με την επικινδυνότητα των ουσιών.
- Αύξηση άγχους.
- Μοναξιά.
- Υιοθέτηση νέων τρόπων διασκέδασης στον ελεύθερο χρόνο του π.χ. υπερκατανάλωση αλκοόλ.
- Ύπαρξη φιλικών ή συγγενικών σχέσεων με άτομα που κάνουν χρήση.
- Έλλειψη ενδιαφερόντων κατά τον ελεύθερο χρόνο.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

- Πίεση ομότιμων – επιρροή.
- Έλλειψη ελευθερίας.
- Συνθήκες στρεσογόνες.
- Αριθμός ατόμων και συνύπαρξη με άτομα μη επιλογής τους.
- Πειθαρχία και εξαναγκασμός ενός ατόμου σε ένα πρόγραμμα ξένο και διαφορετικό από τον μέχρι τώρα τρόπο ζωής του.

ΕΥΡΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ του Τομέα Πρόληψης ΚΕΘΕΑ

ΕΦΕΔΡΟΙ

ΣΚΟΠΟΣ

- Πληροφόρηση.
- Προβληματισμός τους σχετικά με την προσωπική τους ευθύνη στην ανάπτυξη εξαρτητικών συμπεριφορών.

Περιεχόμενο συζητήσεων

- Εξαρτησιογόνες ουσίες- Έμφαση στις συνέπειες χρήσης ΧΑΣΙΣ και ΑΛΚΟΟΛ.
- Αίτια εξάρτησης- Έμφαση στην προσωπική ευθύνη και στις επιλογές που κάνουν καθώς και στην πίεση ομότιμων.
- Στάδια Εξάρτησης- Έμφαση στον τρόπο που δημιουργείται σταδιακά η Εξάρτηση.
- Συνέπειες της χρήσης συνολικά στη Ζωή ενός ατόμου.
- Ενημέρωση για τα θεραπευτικά προγράμματα.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΦΕΔΡΩΝ

- Χασίς, νομιμοποίηση ή όχι. Μαλακά – σκληρά ναρκωτικά.
- Υπάρχει θεραπεία για άτομα που κάνουν σκληρά ναρκωτικά?
- Είναι κακό να καπνίζεις που και που χασίς?
- Στην Ολλανδία γιατί είναι νόμιμο το χασίς?
- Είναι δυνατό κάποιος να μείνει πάντα στο πρώτο στάδιο της εξάρτησης?

ΜΟΝΙΜΟΙ

ΣΚΟΠΟΣ

- Ενημερωτικές συζητήσεις διάρκειας 2 ωρών.
- Εκπαιδευτικά προγράμματα διάρκειας 6 ή 18 ωρών.

Περιεχόμενο προγραμμάτων

- Εξαρτησιογόνες ουσίες.
- Αίτια Εξάρτησης.
- Στάδια Εξάρτησης- Έμφαση στην αναγνώριση στοιχείων στο κάθε στάδιο.
- Προφίλ του σύγχρονου χρήστη.
- Στοιχεία που σχετίζονται με την έγκαιρη παρέμβαση.
- Πρόληψη.
- Υπηρεσίες θεραπείας στην Ελλάδα- Διαφορές προγραμμάτων.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΜΟΝΙΜΩΝ

- Πληροφορίες για τις εξαρτησιογόνες ουσίες.
- Πληροφορίες για τα προγράμματα και δυνατότητες παραπομπής.
- Τρόποι διαχείρισης ή αντιμετώπισης του προβλήματος στο πλαίσιο του στρατού.
- Εσωτερικές συγκρούσεις για κινητοποίηση ή αποσιώπηση περιστατικών.
- Προφίλ του σύγχρονου χρήστη και η προσωπικότητά του.
- Σημάδια αναγνώρισης χρήσης και η επικινδυνότητα των στερητικών.
- Ο Ρόλος της οικογένειας στην Πρόληψη μέσα από το ρόλο τους ως γονείς.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΕΙΩΝ

ΣΚΟΠΟΣ

- Οργάνωση – Υλοποίηση προγραμμάτων στις ένοπλες δυνάμεις.
- Εύρος παρεμβάσεων.
- Όρια παρέμβασης .
- Δυσκολίες.

ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

- Τυπικές διαδικασίες στην οργάνωση των παρεμβάσεων.
- Πιθανές δυσκολίες στην υλοποίηση των παρεμβάσεων.
- Περιεχόμενο των παρεμβάσεων.
- Ομοιότητες και διαφορές με άλλου τύπου παρεμβάσεις πρόληψης.

ΕΜΠΕΙΡΙΑ

- Για την καλλιέργεια ευνοϊκών συνθηκών συζήτησης με τους έφედρους πρέπει να προετοιμάζεται κατάλληλο κλίμα από τους υπεύθυνους του στρατοπέδου. Από τους ομιλητές να αποφεύγονται οι μακροσκελείς ομιλίες σε έδρανα οι οποίες δεν βοηθούν στη δημιουργία ερωτήσεων και προβληματισμών.
- Να έχουν στη διάθεση τους οι συμμετέχοντες 2 ώρες.
- Να γίνονται οι συζητήσεις σε κλειστό χώρο ώστε να μην υπάρχουν παρεμβολές από εξωτερικούς παράγοντες.

ΕΜΠΕΙΡΙΑ

- Οι περισσότεροι αναφέρουν ότι κατά τις εξόδους τους ή στις άδειες τους κάνουν υπερκατανάλωση αλκοόλ, ειδικά στις απομακρυσμένες περιοχές.
- Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες φαίνεται να μην γνωρίζουν την επικινδυνότητα της χρήσης του Αλκοόλ. Αποτελεί έκπληξη σε αυτούς ότι το στερητικό σύνδρομο του Αλκοόλ είναι πολύ πιο επικίνδυνο από αυτό της ηρωίνης.
- Οι περισσότεροι θεωρούν ακίνδυνη την περιστασιακή χρήση Χασίς και ότι δεν υπάρχει εξάρτηση από αυτό.
- Οι περισσότερες ερωτήσεις και προβληματισμοί τους ξεκινούν όταν γίνεται αναλυτική παρουσίαση των ΣΤΑΔΙΩΝ της ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ.